

Füzetet, tollat tessék!

Hatalmas felirat jelent meg egyik napról a másikra a JATE társadalmi szervezetei székházának Dugonics téri kapuján. Nem hirdették semmi rendkívülit, mégis megállásra késztette az arra járókat. Sőt beljebb még egy táblát tettek ki, a következő szöveggel: egyetemi fűzetvásárlás szeptember 12—17-ig, 8—16 óráig. Beljebb, azaz a Dugonics tér 12. számú épület udvarán álló lebontásra ítélt ház falára.

A bontás miatt korlátozódott az árusítás is csak egy hétre. De még így is elég nehezen jutott a helyiséghez az Aradi vértanúk teréről már elköltöztetett papír-írószerszámok kollektívája. A tudományegyetem segítségével végül is megszerezték a szükséges beleegyezéseket.

Az ötlet Földi Lajosné elárúsító volt:

— A régi üzletben mindennapos vendégeink voltak az egyetemisták, megszoktuk őket — mondta. — Rajtuk is segítettünk ezzel az ötlettel, mert nem kell egy-két füzetért sorban állniuk az üzletkben. Ugyanakkor valamelyest enyhítettük a többi bolt zsúfoltságát.

A vásárlók között voltak olyanok is, akiket a város másik végéből küldtek ide. Bizonyítja, hogy pillanatok alatt elterjedt a városban a „boltocska” létezésének híre. Földi Lajosné és munkatársai jól gondolkodtak. Az ötletet pedig nem a haszon szülte, mert a füzeteket az üzletkben is ugyanúgy el lehetett volna adni. Inkább a segítőkészség.

A kollektíva tagjait, akik most az új Hungária Szálló közvetlen szomszédságában dolgoznak, viszontlátjuk még a környéken: ha felépül a Honvéd téri papír-írószerszám bolt. Addig is kérték, ha az egyetemistáknak olyan problémáik lesznek, amiken segíteni tudnak, forduljanak hozzájuk...

FEKETE KLÁRA

Emlékezzünk!

175 éve született Kossuth Lajos.

Az a magyar hazafi, akinek neve a reformkor óta minden magyarnak a társadalmi haladást, a nemzeti függetlenség eszméjét jelenti.

Az, aki életében közel hetven évig a korabeli közelet egyik legaktívabb, meghatározó egyénisége volt.

Akinek voltak ugyan vitatható eszméi és cselekedetei; a magyar nemzet haladásáért tett erőfeszítései példaként állhatnak mindenki előtt.

Idézzük fel egy persze magunkban emléket, s tisztelegjünk előtte születésének évfordulója alkalmából!

Tisztségviselők

A Vöröskereszt Csongrád megyei Szervezetének küldötttervezeteln, szeptember 3-án, amely vezetője elnöke dr. Gál György egyetemi tanárt választották. Titkár lett dr. Török Judit, elnökhelyettesek Bagdi Sándor és dr. Hős Erzsébet.

KOLLÉGISTA VOLTAM LENINGRÁDBAN

A magyar—szovjet oktatási és tudományos együttműködés keretében évente több, mint 300 magyar egyetemi és főiskolai hallgató és 15—20 aspiráns tanul Leningrádban. E sorok írója az utóbbiak között került a Néva parti városba, legutóbb ez év júniusában. Idén — a már eddig is tapasztalt történelmi hangulat mellett — különösen érintett bennünket az évforduló ünnepi készülődése.

No, de nézzük sorjában, hogy mi is történt? Amikor Budapest felcsúszott velünk a csillagrepülőgép, a levegő hőmérséklete 25 fok volt. Varsó már kicsit „hűvösebben” fogadott bennünket a rövid pihenőben. S bizony kicsit csodálkoztunk, amikor TU—154-es gépünkbe, kilesve a leningrádi határőr kiskatonán észrevettük a zubbonyt, s fölötté még a köpenyt, amit bizony elég fázósan húzott magára. Hamarosan érezkelhettük, hogy mindez bizony nagyon is indokolt, ugyanis 5 fok volt összesen.

A következő meglepődésünket az okozta, hogy a már ismert 44-es autóbussz (mellesleg szép sárga színű magyar Ikarusz) nem a szokott útvonalon indult át a Néván. A magyarokat még a buszban megkaptuk: a Palota hidon remont van. Később ugyanezt igen sok helyen mi magunk is tapasztalhattuk. Így pl. állványerdő fogta körbe az Admiralitás tóhegyes tornyát, a Téli palota előcsarnokait, kupoláit, a Péter-Pál erőd pedig már felújítva várta látogatóit.

A Zsdanov Állami Egyetem

Érződött az ünnepi készülődés az egyetemeken, főiskolák környékén is. Ebből talán külön is kiemelhető a leningrádi Zsdanov Állami Egyetem tevékenysége. Aki járt ott, már tudja, milyen érzés naponta belépni azon a kapun, ahol vörös márványtábla hirdeti: Ebben az épületben tette le jogtudományi vizsgáit Vlagyimir Iljics Lenin. Az egyetem épületei több, mint 200 évesek, még Nagy Péter építtette kancelláriai hivatalnak. De, mert az épületek a Néva töltső partján állnak, hamarosan kiderült, hogy ügyintézés céljára — állandó hid híján — nem használhatók. Így kezdtek azután hamarosan a tudomány céljait szolgálni, s teszik ezt azóta is egyre eredményesebben, nemcsak országos, hanem világhírrevel is szereve Leningrádnak.

A leningrádiak nem kis büszkeséggel mondják, hogy a Zsdanov Állami Egyetemen több tízezer egyetemi hallgató szerez felsőfokú képesítést, közöttük igen sok külföldi állampolgár. Különböző intézeteiben több száz aspiráns tanul. A Pszichológiai Karon (egyébként a híres Pavlov Intézet is itt működött) színes térképen kis zászlócskák jelzik, hogy Franciaországtól Japánig,

Kubától Vietnámgig, mely országból érkeztek eddig aspiránsok.

Szakmai érdeklődés és az adott lehetőségek szerint a magyar aspiránsok is több tudományágat képviselnek. Így filozófus, pszichológus, matematikus, biológus, nyelvész, orvos, mérnök is van közöttünk.

Az egyetemi hallgatókhoz hasonlóan az aspiránsok is kollégiumi férőhelyet kapnak. Mindenki a saját egyetemi karának megfelelően kap elhelyezést. Néhány hasonló kollégával együtt mi a Vaszilij szigetén levő 4. számú kollégiumba kerültünk. (A Szovjetunióban általában nincs nevük a kollégiumoknak, mint nálunk.) Az épület a hatvanas évek elején épült; a szobák négy személyesek, s minden emeleten közös helyiségek, közöttük gáztűzhelyekkel felszerelt konyha van.

Amiről a faliújság hírt ad

A kollégium kapuján belépve rögtön alkalmazhattuk a kollégiumi mozgalomban már bevált egyik minősítő módszert; megnéztem a faliújságot, s megmondom milyen a kollégium. No persze, mint minden általánosítás, ez a forma is csak jelez, s nem mély tartalmat minősít. Az alábbiakat azonban ott rögtön, majd naponta is a faliújságról tudtuk meg. Így: Az egyetem 4. számú kollégiuma a NOSZF 60. évfordulója tiszteletére kiírt versenyt nagy fölénnyel nyerte meg. Majd kisebb táblákon ilyen hirdetések: Vasárnap ünnepi nagygyűlés lesz a tanulóban az új alkotmánytervezetről, következő vasárnap helyi választások — mindenki a szavazásra! Azután szabályos formátumú betűkkel a gondnokság ilyesmiket tett közzé: a házaspár kollégisták mielőbb adják be kérvényüket a következő tanévi kollégiumi elhelyezésre, a külföldi hallgatók jelentésük be, mit kívánnak a raktárban elhelyezni stb.

Majd az egyes hirdetések orosz nyelven és a saját anyanyelven is, ilyen formán:

— szombaton műsoros arab est lesz,

— vasárnap egész napos hajókirándulást szervezünk a végzős magyar hallgatók számára a Néván.

Ebben a kollégiumban az egyetem két legnagyobb karának hallgatói és aspiránsai laknak, a pszichológusok és a filozófusok. A külföldiek között találkoztunk kubaival, vietnamival, arabokkal, lengyelrel, némettel, de akadt közöttünk ciprusi, mexikói és indiai is. Ezek a hallgatók főleg a nemzeti estjeiken mutatkoznak be társaiknak; a daloknál, táncoknál is többször mondtak azonban az éjszakákba nyúló beszélgetések, viták. Ezekhez a kötetlen konzultációkhoz most különösen jó háttérrel nyújtott a Szovjetunió pezsgő belpolitikai élete. Kint-tartózkodásunk ideje alatt voltak a helyi választások, ekkor került a Pravdában nyilvánosság

elő az új szovjet himnusz és az új alkotmány tervezete, ekkor választották meg a legfelső tanács elnökévé Brezsnyev elvtársat, s a legkülönbözőbb helyeken és alkalmakkor vitatták az SZKP KB májusi határozatait.

Az új alkotmányról

Kezdetben a kívülről csodálkozásával próbáltuk követni az eseményeket, majd egyre inkább kapcsolódunk mi is a programokhoz, beszélgetésekhez. Kollégiumunkban a legszínvonalasabb politikai előadást az új alkotmánytervezetről az egyetem rektora tartotta egy vasárnap délelőtt. Ha magam is nem látom, nem biztos, hogy elhiszem, hogy a későn érkezők nem fértek be a nagyterembe... Az új alkotmányról sok érdekeset, tanulságosat lehet elmondani. Ebből talán külön is kiemelhető, hogy az első olyan szocialista dokumentum, amelyik leszögezi, hogy a szovjet nép külpolitikájában is a belpolitika legfontosabb feltételéért harcol — a békéért! Ennél többet, szebbet nem lehet tenni az oly sokat emlegetett helsinki féle szellemben sem, ezt mi magunk is éreztük.

Hallottunk nők és férfiak teljes egyenjogúságáról, s az állampolgárok jogairól és kötelességeiről is. A részleteket mi is próbáltuk elemezgetni — igaz, déltájban már nem lehetett Pravdához jutni. (Egyébként a tervezet feletti vita ma is tart, s mint azt a magyar sajtó is jelezte — október elején lesz a véglegesítés.)

Hasonló izgalom és lelkesedés kísérte az új himnusz megjelenését is. Ebből talán az új refrént érdemes idézni tartalmában: mely szerint „a lenini párt elvezet minket a kommunizmus győzelméig.” Talán kommentálni sem kell, hogy ez az első olyan himnusz, amely szó szerint tartalmazza a párt, az ország, a nép végső célkitűzését.

A kollégiumi nemzeti esteken hallottunk a legújabb lengyel eredményekről, a vietnami békeszerződésről, a kubai szocializmus sajátosságairól, s a beszélgetések során tölünk is sok mindent kérdeztek. Leginkább a magyar ifjúság élete, munkakörülményei, az egyetemi ifjúsági mozgalom sajátosságai váltottak ki nagy érdeklődést.

Alkalmanként meséltünk a magyar történelem főbb alakjairól, eseményeiről is. A kollégiumban így azután nemcsak lakunk, hanem valóban kollégisták is lettünk. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint amikor a kiírt vizsgáinkat letettük, s háza indultunk, akkor a gondnok megkérdezte: s mikor jönnek legközelebb? Összel feltétlenül várjuk magukat az évfordulóra! Jöjjenek ünnepelni is, ne csak dolgozni.

Megígértük, hogy megyünk.

DR. MICHELLER MAGDOLNA

Szántó Imre: Hévíz története I.

Napjainkban a helytörténeti kutató és feldolgozó munka lendületes kibontakozásának lehetünk tanúi. Az örvendéses módon gyarapodó helytörténeti művek között méltán keltette fel a figyelmet Szántó Imre: Hévíz története című munkájának első kötete. Ez a rész az őskortól az 1857. évi tagosítás befejezéséig követi nyomon Hévíz történetét. Hévíz politikai község, egyébként csak 1947. május 1. óta működik, mert (Hévíz) Szentandrást és Egregy községeket Hévíz néven történt egyesítése 1946-ban következett be.

Szántó Imre professzor Hévíz történetét nemcsak az írásos források alapján mutatja be. Ez nagymértékben szűkítene az időhatárokat, hiszen a Hévíz név először egy 1328. március 28-án kelt oklevélben tűnik fel. A környék viszont a legrégebb időktől

lakott terület volt, s így érthető, hogy a régészeti sajátosságok bemutatása fontos szerepet kap a kötetben. A szerző részletes elemzést ad a Pestetics-család szentandrási gazdálkodásáról, valamint fürdőtelep-fejlesztő tevékenységéről. Értékes részét képezi a kötetnek a jobbágyfelszabadítás bonyolult kérdésének elemzése is.

Az eddig megjelent munkákkal szemben a jelen kötet nemcsak a fürdőtelep történetét tárgyalja, hanem Hévíz (Szentandrást) község és tágabb értelemben vett környékének gazdasági és társadalmi fejlődését is bemutatja.

Reméljük, hamarosan kézbe vehetjük a munka második kötetét is, amely Hévíz múltját az 1857-es tagosítástól napjainkig dolgozza fel.

P. L.

Pályázati felhívás

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola KISZ-bizottsága pályázatot hirdet

NAGY OKTÓBER címmel a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának tiszteletére.

Pályázhat minden főiskolai hallgató képzőművészeti és irodalmi alkotással.

Pályadíjak:

„A” kategória: képzőművészeti I. díj 500 forint

II. díj 400 forint

III. díj 300 forint

„B” kategória: irodalmi

I. díj 500 forint

II. díj 400 forint

III. díj 300 forint

A pályamunkák beadási határideje október 30.

A pályamunkákat a KISZ-bizottságon lehet benyújtani.

JUHÁSZ GYULA
TANÁRKÉPZŐ FŐISKOLA
KISZ-BIZOTTSÁGA

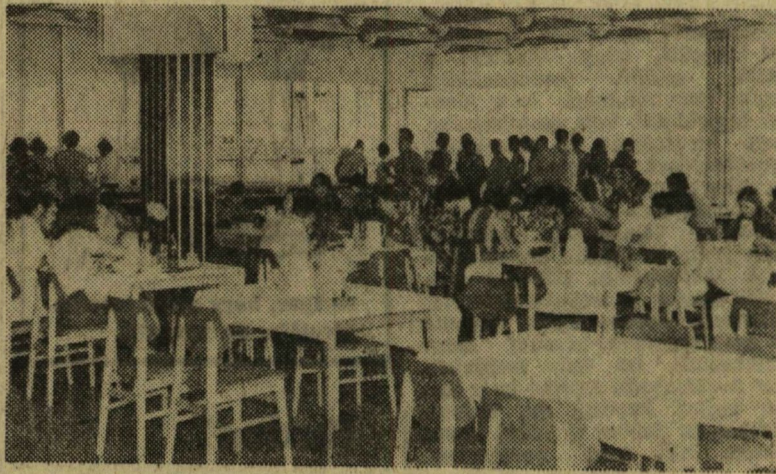
A JATE új menzája

Az egyetem legújabb létesítménye a nemrég átadott újszegedi menza

A közel 30 millió forintos beruházással épült menza konyháját a legmodernebb gépekkel és felszerelésekkel látták el. Ez az úgynevezett hatezer adagos előkészítő és ezer adagos befejező konyha 3 ezer adag gasztrófol ételt, 8—10 ezer adag süteményt és 12 ezer adag jégkrémet is elő tud állítani.

Az ezer személyt befogadó étteremben délelőtt a Móra és a Herman kollégiumok, valamint az újszegedi Biológiai Intézet dolgozói étkeznek, este pedig a kollégiumok lakói. Nincs már szükség arra, hogy a hallgatók délelőtt váltás ki hidegvacsora-adagjukat!